

नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) साठी
राज्य हिस्सामधून निधी उपलब्ध करून
देणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण- २०२५/प्र.क्र.५३/एसडी-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ० ४००३२
दिनांक:- २६ सप्टेंबर, २०२५

संदर्भ :- १) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र. शैगुवि-२०१५/(८०/१५)/एसडी-६,
दि.२२ जून, २०१५
२) समग्र शिक्षा अंतर्गत मंजूर PAB मिटींगचे इतिवृत्त, दि.०५ मे, २०२५
३) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
४) संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांचे दि.२८.०६.२०२५
चे पत्र.

प्रस्तावना :-

शासन निर्णय दि.२२.०६.२०१५ नुसार प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र कार्यक्रमाची राज्यात अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयानुसार राज्यातील सर्व व्यवस्थापनाच्या सर्व माध्यमाच्या मान्यताप्राप्त शाळांमधून इयत्ता पहिली ते आठवीतील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी प्रथम भाषा व गणित या विषयाच्या शैक्षणिक प्रगती चाचण्यांचे आयोजन करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. तसेच यासाठी आवश्यक तरतूद राज्य शासनमार्फत उपलब्ध करून देण्यात येईल असे नमूद करण्यात आले आहे. सन २०२३-२४ पासून सदर मूल्यमापन चाचण्यांचे नियमितपणे आयोजन करण्यात येत आहे. नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) अंतर्गत राज्यस्तरावरून तीन चाचण्यांचे आयोजन करण्यात येत आहे. राष्ट्रीय संपादणूक सर्वेक्षण, राज्य संपादणूक सर्वेक्षण या मध्ये अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित (Competency Based Assessment) मूल्यांकन करण्यात येते. सदर सर्वेक्षणांमधील विद्यार्थी संपादणूक वाढविण्याकरिता राज्यस्तरावरून सराव घेण्यात येतो. प्रत्येक विद्यार्थ्याने इयत्तानिहाय अपेक्षित अध्ययन संपादणूक प्राप्त केली आहे किंवा नाही याची पडताळणी होऊन अध्ययन अध्यापन प्रक्रिया सुलभ होण्यास या चाचणीमुळे शिक्षकांना मदत होते. चाचण्यांचा मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांनी अध्ययन निष्पत्ती किती प्रमाणात प्राप्त केलेल्या आहेत हे शिक्षकांनी लक्षात घेऊन गरजेनुसार अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेत मुलभूत सुधारणा करणे व कृती-कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करणे हा आहे.

२. सन २०२३-२४ पासून PAT चाचणी STARS या केंद्र पुस्कृत योजनेमधून मंजूर केंद्र हिश्याचा निधी तसेच त्यास समरुप राज्य हिस्स्यांचा निधी व आवश्यक अतिरिक्त निधी राज्य शासनाच्या अन्य योजनांमधून उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे. सन २०२५-२६ मध्ये “PAT चाचणी” हा उपक्रम केंद्र शासनाच्या सूचनेप्रमाणे समग्र शिक्षा योजनेमध्ये समाविष्ट करण्यात आला आहे. सदर PAT चाचण्यांसाठी केंद्र शासनाकडून मंजूर निधी व्यतिरिक्त रु.३०.१६०६३ कोटी इतका अतिरिक्त निधी उपलब्ध करुन देण्याची विनंती संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद यांनी संदर्भ क्र.४ येथील पत्रान्वये केली आहे. सदर रु. ३०.१६०६३ कोटी निधी समग्र शिक्षा योजनेच्या राज्य हिस्स्यातून उपलब्ध करुन देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) साठी रु.३०,१६,०६,३००/- (अक्षरी रुपये तीस कोटी सोळा लाख सहा हजार तीनशे फक्त) इतका निधी “समग्र शिक्षा” योजनेच्या राज्य हिस्स्यातून वितरीत करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर खर्च मागणी क्रमांक ई-२, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण, १०६, शिक्षक व इतर सेवा, (००) (००) (०१) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० %) (२२०२ आय ६१२), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

३. सदर अनुदान हे सशर्त अनुदान असून याबाबतच्या अटी व शर्ती या शासन निर्णयात नमूद केल्या आहेत.

४. यासाठी सह / उप सचिव, शालेय शिक्षण क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी व अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (रोख/लेखा शाखा), शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तर म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निधी कोषागारातून आहरीत करुन राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद यांच्या अधिनस्थ संबंधित SNA खात्यात जमा करावा. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद यांनी सदर निधी संचालक, राज्य शैक्षणिक, संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांना वर्ग करण्यात यावा.

५. वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.०७.०४.२०२५ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे.

६. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौ.सं.क्र.५८५४/व्यय-५, दि.१९.०९.२०२५ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०९२६११०६१८०६२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(तुषार महाजन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.सभापती व मा.उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
६. मा.अध्यक्ष व मा.उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
७. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधान परिषद, मुंबई.
८. मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०.अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११.प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२.आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३.महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२ मुंबई, नागपूर
- १४.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- १५.राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, चर्नीरोड, मुंबई
- १६.संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे
- १७.शिक्षण संचालक माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१८. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १९.शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २०.अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई
- २१.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २२.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- २३.अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, रोख शाखा, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २४.अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, अर्थसंकल्प शाखा, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आवश्यक त्या कार्यवाहीच्या विनंतीसह.
- २५.निवड नस्ती (एसडी-६)